

dział takowy utrzymywał się przez lat kilkadziesiąt i stał się powodem do wielu sporów, napasć i najazdów wzajemnych, processów i wyroków sądowych. Nakoniec razem z upływem przeszłego wieku, zamek ten przeszedł do dziedzictwa Koźmianów (*). Połowa jego dotąd jest jeszcze zamieszkaną, druga zaś opustoszała. Wieża w gruzach leży, a mury dziedziniec otaczające zniszczone; kościółka zaś ewangelickiego zaledwo ślad pozostał, ale brama dotąd zachowaną została. Podanie gminne mieścić chce wielkie skarby ukryte w piwnicach zamkowych, których część jest zawalona, a część do użytku służy.

Inne miejsca godne wspomnienia w Powiecie Lubelskim są: Jakubowice wieś o $\frac{1}{2}$ mili od Lublina z wielkim pałacem i ogrodem, gdzie Karol XII miał czas niejakiś główną kwaterę (**). Dąbrowica wieś o milę od tegoż miasta położona, gniazdo wygasłego imienia możnych niegdyś Firlejów, którzy tu mieli zamek, dziś w zwaliska zamieniony. *Była to budowa okazała, czworokątna, z basztami w narożnikach, z których frontowe duże osmiokątne, gdy drugie sześciokątne. Zamek fundacyi Firlejów w XVI w., zrujnowany w czasie wojen szwedzkich, jest w stylu renesans, odcienia włoskiego, z bogatą ornamentyką gipsową* (***) . Nałęczów wieś piękna, pałacem przez Małachowskiego Starostę Wąwolnickiego w końcu zeszłego wieku wzniesionym ozdobna, i przedtém Bochoćnicą Kościelną zwana, gdzie później zakład wód mineralnych urządzony dużo ludzi zgromadzał.

(*) Dzisiejszym dziedzicem Strzyżowic jest czełgodny nestor poetów naszych, Kajetan Koźmian, którego syn, a zacy nasz przyjaciel Andrzej Edward Koźmian, uczony biograf Nowodworskiego, tak w opisie zamku Strzyżowickiego, jako i kilku innych miejsc w Województwie Lubelskiem wszelkiej nam pomocy i wiadomości swoich nie odmówił.

M. B.

(**) Obacz widok zamku i opis: w Rękopiśmie Biblioteki Głównej Uniwersytetu Warszawskiego, p. t.: Opisy zabytków star. Guberni Lubelskiej, str. 139—142 i Atlas VI. Tabl. 25. M.

(***) Ob Rękop. ut supra. Str. 134—138 i Atlas VI. Tabl. 24.

Przybysławice, wieś blisko drogi z Puław do Lublina prowadzącej, i dzierżawa królewska, pałacem i ogrodem upiękniona, za Zygmunta długo w posiadaniu Ozarowskich zostawała, a potem do Czartoryskich przeszła. Michów miasteczko dziedziczne księżnej Jabłonowskiej Wojewodziny Braclawskiej. Za wieprzyce wieś starodawnym zamkiem Granowskich pamiętna, w roku 1780 dziedzictwo Miączyńskiego. *Zamek rozległy w stylu odrodzenia włoskiego* (*).

2. POWIAT URZĘDOWSKI.

Urzędów, miasto główne powiatu tegoż imienia o 7 mil od Lublina, a 4 od Bychawy odległe, i nad stawami, które tworzy Urzędówka, położone, jest starostwem niegrodowym, które w roku 1783 płaciło kwarty złp. 2878. Ma także i ziemstwo od roku 1726 ustanowione. Władysław Jagiello nadał w r. 1405 temu miastu prawo niemieckie, którego Lublin używał, i tym samym przywilejem wcielił do niego wieś Skorzyce, naznaczając czynszu z lanu po 12 szerokich groszy prazkich i dziesięciny po 6 groszy, corocznie do opłaty na Sty Marcin. Kazimierz IV ponawiając roku 1457 zaginione nadania, postanawia żeby odtąd żadne miasto, choćby najmniejsze między Zawichostem z jednej strony, a ku Lublinowi aż do Bełżyc z drugiej, z innych zaś stron na 4 mile w ekolo od Urzędowa, zakładane nie było: jeżeliby zaś następcy jego wydali przeciw temu postanowieniu przywilej jaki lokacyjny, takowy za nieważny uznany być powinien. Z łaski Zygmunta I, miasto otrzymało przywileje r. 1522 na mostowe, a r. 1535 na trzy jarmarki, t. j. na wstępny poniedziałek, na poniedziałek po przewodniej niedzieli i na Boże Ciało. Tenże król dał mieszkańcom doczesną wolność palenia gorzalki za opłatą na rok od bani po flor. 1 groszy 18, na naprawę murów miejskich, którą Zygmunt August w wie-

(*) Rękopism ut supra, str. 131—133. Atl. VI. Tabl. 29 i 30.